

SAMARBEJDE

Inklusion og Diversitet i Teamet

HÅNDBTERING AF BIAS OG FORDOMME

Velkommen til School To Go og dagens undervisning!

Dette er et forløb i faget "Kommunikation" om "Inklusion og Diversitet i Teamet" i tre episoder, med de tre temaer "Forskelle og ligheder i teamet", "Håndtering af bias og fordomme" samt "Fremme af en inkluderende kultur". Der vil både være lytte-tekster og øvelser i episoderne.

Introduktion

Forestil dig et øjeblik, at du er i en gruppe, og I skal løse en opgave sammen. Alle har forskellige ideer og løsningsforslag baseret på deres unikke erfaringer og perspektiver. Men hvad nu hvis nogen i gruppen bliver overset eller misforstået på grund af forudindtagethed eller bias? At forstå og håndtere bias og fordomme er en nøglerolle ikke kun i skolesammenhæng men også i det daglige liv.

Bias og fordomme er forudfattede meninger eller holdninger, som vi kan have om personer baseret på deres etnicitet, køn, social status, eller andre karaktertræk. Vi er alle forskellige, og i disse forskelle ligger en utrolig styrke. Men når bias og fordomme får lov at forme vores handlinger og tanker, kan de potentielt begrænse os og dem omkring os.

Når vi lærer om, hvordan vi kan identificere og udfordre vores egne forudfattede meninger og hvordan vi kan arbejde imod dem, gør vi vores gruppearbejde, vores venskaber og vores samfund mere inkluderende og retfærdige. At forstå dette som ung kan sætte et solidt fundament for, hvordan du interagerer med og forstår andre mennesker gennem dit liv - både i skolen og udenfor. I en verden, der er så vidunderligt mangfoldig, er evnen til at navigere og værdsætte denne diversitet en uvurderlig færdighed, som kan berige dit liv og dine relationer.

Med viden om bias og fordomme kan du være med til at skabe miljøer, hvor alle føler sig værdsatte for præcis, hvem de er. Og tænk på, hvor meget vi kan lære og opnå, når vi alle arbejder sammen mod et fælles mål med respekt og forståelse for hinanden!

Mål for undervisningen:

- Jeg skal kunne identificere og forklare koncepterne bias og fordomme.
- Jeg skal kunne demonstrere forståelse af, hvordan bias og fordomme kan opstå og påvirke relationer og interaktioner i et samfund.
- Jeg skal kunne anvende teorier om bias og fordomme i praktiske eksempler fra hverdagen og skolesituationer.
- Jeg skal kunne analysere situationer fra dagligdagen for at identificere tilstedeværelsen af bias og fordomme.
- Jeg skal kunne udvikle strategier til at håndtere og reducere egne bias og fordomme.

Hvad er bias og fordomme og deres definitioner?

Bias og fordomme er to ord, du måske har hørt før, men lad os dykke lidt dybere ned i, hvad de faktisk betyder, og hvordan de kan dukke op i dit skolegrupperarbejde.

Bias:

Bias refererer til en tendens eller skævhed i hvordan vi tænker, føler, og handler, ofte baseret på vores egne oplevelser, opdragelse, eller sociale miljø. For eksempel, hvis du altid vælger at arbejde med din bedste ven i klassen, selvom andre måske har bedre ideer eller færdigheder, der er nødvendige for projektet, så viser du en form for bias.

Fordomme:

Fordomme er forudfattede (ofte negative) holdninger eller meninger om en person eller gruppe baseret på deres baggrund, køn, religion, nationalitet, osv., uden rigtig at have fakta eller information for at bakke denne holdning op. For eksempel, hvis du antager, at nogen er dårlig til sport, fordi de bruger briller, eller hvis du tror, at en person ikke kan være god til matematik på grund af deres køn, så udviser du en fordom.

I et skolegruppearbejde kan bias og fordomme vise sig på forskellige måder. Her er nogle eksempler:

- Udelukkelse: Nogle elever bliver måske ikke inviteret til at deltage i en gruppe eller en aktivitet, fordi andre elever har fordomme om, hvordan de er, baseret på deres udseende, accent, eller andre personlige træk.
- Undervurdering: Et teammedlem bliver måske ikke lyttet til eller taget alvorligt på grund af bias om deres evner. For eksempel, hvis nogle antager, at de er mindre kloge, fordi de måske ikke taler så meget i klassen.
- Stereotyper: Nogle elever bliver måske bedt om at udføre bestemte roller i gruppearbejdet (som at præsentere eller tage notater) baseret på stereotype ideer om deres køn, etnicitet, eller andre karaktertræk.

At forstå bias og fordomme er første skridt til at bekæmpe dem og gøre dit teamarbejde meget mere inkluderende og effektivt. Husk, at alle har noget værdifuldt at bidrage med, og at arbejde med forskellige mennesker kan åbne dine øjne for nye ideer og perspektiver!

Harvard Implicit Association Test (IAT)

Forestil dig, at du spiller et computerspil, hvor du hurtigt skal sortere forskellige ord eller billeder ind i forskellige kategorier ved at trykke på nogle taster. Det er sådan, Harvard Implicit Association Test fungerer!

IAT er en test, der er skabt af forskere for at hjælpe os med at forstå vores egne "skjulte" eller "ubevidste" overbevisninger og holdninger (som er vores bias) omkring forskellige emner som race, køn, alder osv.

Her er hvad du grundlæggende gør i testen:

- Du ser ord eller billeder på din computerskærm.
- Du skal så hurtigt som muligt trykke på en bestemt tast for at kategorisere det, du ser.

Men her er tricket: Testen er designet sådan, at hvis du har visse automatiske associationer (for eksempel hvis du ubevidst forbinder drenge med videnskab og

piger med kunst), vil det vise sig i, hvordan du udfører opgaven, og hvor hurtigt du gør det.

Hvorfor er dette relateret til "Håndtering af bias"?

Fordi vi alle har visse "automatiske" tankemønstre eller bias, som vi måske ikke engang er klar over. Ved at tage en test som IAT, kan vi lære mere om, hvad disse måske er, og så aktivt arbejde på ikke at lade dem påvirke vores beslutninger og adfærd negativt.

For eksempel, hvis vi finder ud af, at vi har en bias omkring hvem der er god til bestemte fag i skolen, kan vi bruge den viden til bevidst at tænke over, hvordan vi interagerer med vores klassekammerater, så vi ikke behandler dem uretfærdigt baseret på vores skjulte antagelser.

At blive opmærksom på vores egne bias er en vigtig del af at vokse og blive bedre til at være retfærdige og inkluderende i vores samspil med andre!

Hvad er specifikke eksempler på bias og fordomme?

Forestil dig dette scenarie: Der er en person i din klasse ved navn Alex. Alex er ofte stille under klassediskussioner og interagerer ikke meget med de andre elever. Nogle af klassekammeraterne har lagt mærke til Alex's tavshed og har skabt en bias eller fordom omkring det. Her er hvordan de to begreber kan komme til udtryk:

Bias omkring den tavse elev (Alex):

Når der dannes grupper i klassen, tøver nogle elever med at inkludere Alex, fordi de har en bias, der siger, "den, der taler mindst, bidrager mindst". De antager, at fordi Alex er tavs, har vedkommende ikke noget værdifuldt at tilføje i gruppens arbejde eller diskussioner. Denne bias kan føre til, at Alex bliver udelukket eller overset, selvom Alex måske har gode ideer og input.

Fordomme omkring den tavse elev (Alex):

Fordomme kunne manifestere sig, når eleverne danner overbevisninger om Alex uden faktiske beviser. Eksempelvis kan nogen måske tænke, "Alex er altid så stille, han/hun er sikkert genert eller ikke særlig klog." Dette er en fordom, fordi klassekammeraterne danner en negativ opfattelse uden reelt at kende til Alex's evner, tanker eller følelser.

Her er et specifikt eksempel:

En dag beslutter læreren, at klassen skal arbejde i grupper og løse et komplekst matematikproblem. Alex har faktisk en stor interesse for matematik og er rigtig god til det. Men på grund af de forudfattede meninger og bias fra klassekammeraterne, får Alex måske ikke mulighed for at bidrage med sin viden og færdigheder. Dette ikke alene begrænser gruppen i at drage fordel af Alex's færdigheder men også hindrer Alex i at vise sine kompetencer og blive anerkendt.

Det er vigtigt at forstå, at disse antagelser og forudfattede holdninger kan skade gruppedynamikken og skabe et miljø, hvor ikke alle føler sig værdsat eller inkluderet. At lære om og forstå bias og fordomme er et vigtigt skridt i retning af at skabe et mere inkluderende og effektivt læringsmiljø.

I hvilke situationer har folk typisk bias?

Bias kan dukke op i en række situationer og være baseret på forskellige karakteristika eller aspekter af en person. Nedenfor er nogle eksempler på klassiske bias-situationer, som folk ofte kan støde på, også selvom de ikke altid er bevidste om det:

1. Aldersbias:

Situation: Nogle mennesker har en tendens til at have forudfattede meninger baseret på en persons alder.

Eksempel: "Han er for ung til at forstå det her emne ordentligt" eller "Hun er for gammel til at være opdateret med den nyeste teknologi".

2. Kønsbias:

Situation: Når folk skaber antagelser baseret på en persons køn.

Eksempel: "Drenge er bedre til matematik end piger" eller "Piger er mere omsorgsfulde end drenge".

3. Etnisk eller Kulturel Bias:

Situation: Når mennesker dømmer andre baseret på deres etniske baggrund eller kultur.

Eksempel: "Personer fra [en bestemt etnisk gruppe] er altid [en bestemt karakteristisk]".

4. Udseende Bias:

Situation: At skabe antagelser om nogen baseret på deres fysiske udseende.

Eksempel: "Hun ser ikke smart ud, så hun er nok ikke så intelligent" eller "Han går med briller, han må være klog".

5. Sociale og Økonomiske Bias:

Situation: Bias baseret på en persons sociale status eller økonomiske baggrund. Eksempel: "Børn fra rige familier har det let" eller "Personer fra fattige områder er [indsæt stereotyp]".

Disse situationer af bias kan også forekomme i skole- og gruppearbejder. For en ung person kan det være relevant at forstå, at alle har en værdi og noget at bidrage med, uanset deres alder, køn, etnicitet, udseende, eller socioøkonomiske status. At være opmærksom på og udfordre disse bias hjælper med at skabe et mere retfærdigt og inkluderende miljø, hvor alle kan trives og bidrage med deres unikke kvaliteter og evner.

Hvorfor har folk henholdsvis bias og fordomme?

Bias og Fordomme: Hvorfor har folk dem?

Bias og fordomme stammer ofte fra vores forsøg på at organisere og gøre verden omkring os mere forståelig. De kan opstå ud fra:

- **Opdragelse og Miljø:** Vores familie, venner og samfund påvirker vores syn på verden og de mennesker, vi interagerer med.
- **Mangel på Information eller Erfaring:** Når vi ikke har fuld viden om noget, fylder vores hjerner ofte de manglende brikker ind baseret på generelle antagelser eller tidligere erfaringer.
- **Behovet for at Tilhøre:** Vi har en naturlig tendens til at gruppere os med ligesindede og skabe "os" versus "dem" kategorier.
- **Frygt for det Ukendte:** Mennesker er ofte utrygge ved det, de ikke kender eller forstår, og bias kan være en måde at beskytte os mod det ukendte på.

Er der en evolutionær grund til bias og fordomme?

Din pointe omkring overlevelsesmekanisme er interessant og faktisk noget, forskere har udforsket. Her er et forsøg på en forklaring:

- **Identifikation af Trusler:** I tidlige menneskelige samfund kunne det at kunne hurtigt identificere en potentiel trussel (fx en fremmed stamme eller et farligt dyr) være afgørende for overlevelse. Så, at lave hurtige vurderinger baseret på begrænset information (som er essensen af bias) kunne have en beskyttende funktion.
- **Ressourcebeskyttelse:** At gruppere sig med dem, man kender og stoler på, og være skeptisk over for "outsiders", kan også være rodfæstet i en primitiv forsvarsmekanisme for at beskytte ressourcer (som mad og ly).
- **Forenkling af Beslutningstagning:** Da vores forfædre navigerede i komplekse sociale og fysiske miljøer, kan evnen til hurtigt at kategorisere og evaluere situationer og individer have hjulpet dem med at spare mental energi og træffe hurtige beslutninger.

Er bias og fordomme nyttige i dag?

Selvom disse mekanismer kan have haft deres plads i historien, lever vi i en langt mere kompleks og mangfoldig verden i dag. Bias og fordomme kan føre til misforståelser, ulighed, og konflikter. Det er vigtigt at anerkende dem, når de opstår, og udfordre dem for at skabe mere inkluderende og retfærdige samfund.

Forestil dig, hvis dine venner dømte dig baseret på din favoritmusik uden at lære dig at kende først. Ville det være fair? På samme måde er det vigtigt, at vi giver alle en chance og lærer folk at kende for dem, de er, i stedet for at basere vores meninger på generelle antagelser. At være åben og nysgerrig omkring andre mennesker og deres oplevelser og perspektiver gør ikke kun vores eget liv rigere, men hjælper også med at skabe en verden, hvor alle kan føle sig værdsatte og inkluderede.

Lad os høre en case.

Case: Anna og Det Internationale Projekt

Lokation: En skole i Sverige

Situation: Anna, en 15-årig elev, bliver sat i en gruppe med flere nye elever som en del af et internationalt projekt. Eleverne kommer fra forskellige lande og kulturer. Anna opdager, at nogle af hendes svenske klassekammerater umiddelbart er lidt tilbageholdende eller distancerede overfor de internationale elever, hvilket kan skyldes bias eller fordomme.

Udfordring: En del af udfordringen bunder i et almindeligt menneskeligt træk, som vi talte om: en vis forsigtighed eller uvilje mod det, der er anderledes eller ukendt. Anna bemærker, at hendes klassekammerater, muligvis uden at være bevidste om det, ikke inddrager de internationale elever i gruppearbejdet og samtalerne i pauserne på samme måde, som de gør med hinanden.

Hvordan Anna Bruger sin Viden om Bias og Fordomme:

- Øget Bevidsthed: Anna har en forståelse af, hvad bias og fordomme er, og hun er i stand til at genkende disse mønstre i hendes klassekammeraters adfærd.
- Aktiv Inddragelse: Hun gør en ekstra indsats for aktivt at inddrage de internationale elever i samtaler og beslutningstagning inden for gruppearbejdet.
- Udfordring af Stereotyper: Når hun hører eller bemærker udtalelser eller handlinger, der afspejler stereotyper eller forudindtagede holdninger, stiller hun spørgsmål og deler alternative perspektiver.
- Bygger Broer: Anna deler hendes observationer med hendes svenske klassekammerater og opfordrer dem til at lære de internationale elever at

kende som individer frem for at basere deres opfattelse på forudfattede meninger.

- Fremme af Fælles Mål: Hun sørger for, at gruppen fokuserer på deres fælles mål og opgaver, hvilket hjælper med at opbygge et team, hvor alle medlemmer er lige værdifulde.

Resultat:

Gennem hendes proaktive og inkluderende tilgang lykkedes det for Anna at bryde barriererne mellem de svenske og de internationale elever. Hun bidrog til at skabe et miljø, hvor alle elever kunne dele deres ideer, lære af hinanden og arbejde sammen mod deres fælles mål. På denne måde blev projektet en succes, og alle eleverne lærte vigtige lektioner om værdien af mangfoldighed og inklusion.

Lad os høre en case mere.

Case: Olivia og Gruppeprojektet

Situation: Olivia går i 9. klasse og kommer fra en velhavende familie. Hun har altid været entusiastisk omkring skole og går op i sine opgaver. Olivia er også bekendt med, at hendes klassekammerater har nogle forudfattede meninger og bias om hende på grund af hendes familiebaggrund. De antager, at hun har det "let" og derfor ikke behøver at arbejde hårdt eller tage ansvar.

Udfordringen: Olivia bliver en del af et gruppeprojekt, og hun føler, at hendes ideer og input ikke tages alvorligt af hendes gruppe, da de tror, at hun ikke forstår "rigtige udfordringer" på grund af hendes privilegerede baggrund.

Hvordan Olivia Tackler Situationen:

- Kommunikation: Olivia adresserer åbent problemet i gruppen. Hun forklarer, hvordan hun føler, og at hun ønsker at bidrage ligeligt til projektet, uden at hendes baggrund skal skygge for hendes bidrag.
- Demonstrere Kompetence: Hun gør en aktiv indsats for at demonstrere sin viden og kompetence i projektet uden at prale eller være dominerende. Olivia viser, at hun har både evner og engagement.
- Bygge Relationer: Olivia tager tid til at engagere sig med sine klassekammerater uden for projektet, lytter til deres bekymringer, og deler også sine egne udfordringer trods hendes privilegerede baggrund.
- Undgå Forsvar: I stedet for at blive defensiv, forsøger Olivia at forstå de underliggende årsager til hendes klassekammeraters forudfattede meninger og arbejder på at ændre disse opfattelser gennem hendes handlinger snarere end ord.

Resultatet: Olivia's klassekammerater begynder gradvist at se hende som et engageret og kompetent medlem af holdet, som bringer værdi til deres fælles projekt. De indser, at selvom hun kommer fra en privilegeret baggrund, har hun også

udfordringer, drømme, og bekymringer ligesom de har. Projektet bliver en succes, og Olivia's relationer med hendes klassekammerater forbedres, fordi hun har formået at nedbryde nogle af de forudfattede meninger, der eksisterede om hende.

Husk: Selvom denne case er fiktiv, er scenarier som disse almindelige i mange skole- og arbejdssammenhænge, hvor folk ofte skal arbejde på at overvinde bias og fordomme for at opbygge stærke, succesrige team og relationer.

Hvilke bias man typisk møder ude i den virkelige verden - hvilke er de typiske?

Bias kan dukke op i mange forskellige former og påvirker hvordan vi ser og behandler andre mennesker. At forstå og anerkende bias er vigtigt for at kunne navigere i sociale relationer og professionelle sammenhænge, både nu og i fremtiden. Her er nogle almindelige former for bias, som man kan støde på i den virkelige verden:

- **Aldersbias:** Dette refererer til diskrimination baseret på alder. Nogle kan for eksempel antage, at unge mennesker mangler erfaring og derfor ikke kan bidrage meningsfuldt til seriøse diskussioner, mens andre kan mene, at ældre mennesker ikke er i stand til at forstå ny teknologi.
- **Kønsbias:** Dette indebærer diskrimination eller generalisering baseret på køn. For eksempel kan folk antage, at mænd er mere logiske, mens kvinder er mere emotionelle, hvilket absolut ikke er en sand generalisering.
- **Etnicitets- og Racial Bias:** Dette refererer til at have forudindtagede holdninger over for individer baseret på deres etniske oprindelse eller race. Dette kan inkludere stereotyper og antagelser, som ikke er baseret på individets faktiske karakter eller evner.
- **Socioøkonomisk Bias:** Dette involverer forudindtagede holdninger over for mennesker baseret på deres socioøkonomiske status, som deres indkomst, beskæftigelse, eller uddannelsesniveau.
- **Udseende Bias:** Dette refererer til diskrimination eller forskelsbehandling baseret på hvordan en person ser ud, herunder deres tøj, frisure, kropstype osv.
- **Religiøs Bias:** At behandle mennesker forskelligt baseret på deres religiøse overbevisninger eller praksis. Dette kan også omfatte antagelser om et individs overbevisninger baseret på deres religion.
- **Seksuel Orientering Bias:** Dette indebærer at have forudindtagede holdninger eller stereotype forestillinger over for personer baseret på deres seksuelle orientering.
- **Uddannelsesmæssig Bias:** At foretage antagelser eller vurdere nogen på grundlag af deres uddannelsesbaggrund eller de uddannelsesinstitutioner, de har frekventeret.

Disse bias kan manifestere sig på mange måder og påvirker folks interaktioner og beslutningsprocesser, både bevidst og ubevidst. Når vi erkender eksistensen af

disse bias, kan vi arbejde mod at minimere deres indvirkning og behandle alle med den respekt og fairness, de fortjener.

Hvordan undgår man at have bias og fordomme?

Undgå at have bias og fordomme kan være en udfordring, da vi alle på en eller anden måde er præget af vores omgivelser og oplevelser. Men det er vigtigt at arbejde mod en mere upartisk holdning, især som ung, hvor man stadig er i en læringsproces om sig selv og andre. Her er nogle enkle metoder og værktøjer, som en 15-årig kan bruge til at undgå eller mindske bias og fordomme:

Selvbevidsthed:

Refleksion: Tænk over dine egne holdninger og overvej, hvor de kommer fra. Spørg dig selv, om dine holdninger er baseret på faktiske oplevelser eller noget, du har hørt eller læst.

Uddannelse:

Lær Om Andet og Andre: Søg viden om andre kulturer, livsstile, og perspektiver for at forstå dem bedre og nedbryde stereotype forestillinger.

Åbenhed:

Vær Nysgerrig: Still spørgsmål og lær af andre i stedet for at gøre antagelser baseret på forudindtagede holdninger.

Empati: Forsøg at forstå verden fra andres perspektiv. Tænk over, hvordan det må føles at være i deres sko.

Kritisk Tænkning:

Undersøg Dine Antagelser: Når du finder dig selv i at tænke stereotyp om andre, udfordr da disse tanker og overvej, om de virkelig holder stik.

Kommunikation:

Aktiv Lytning: Når folk taler, lyt aktivt uden at dømme eller danne en mening, indtil de er færdige med at tale.

Omfavn Diversitet:

Deltag i Diverse Aktiviteter: Engager dig i aktiviteter, hvor du kan møde mennesker fra forskellige baggrunde og kulturer.

Modtage Feedback:

Vær Modtagelig: Hvis nogen påpeger din bias eller fordomsfulde adfærd, så lyt og tag det til dig i stedet for at blive defensiv.

Praksis:

Øvelse: Vær bevidst om at praktisere disse værktøjer i hverdagen. Jo mere du prøver at forstå og acceptere andre, jo mere naturligt bliver det at undgå bias.

Forståelse og Accept:

Accepter Forskelle: Forstå, at vi alle er forskellige og at disse forskelle er værdifulde og berigende.

Husk, det er helt naturligt at have bias, og ingen er fuldstændig fri for dem. Det vigtige er at genkende dem og aktivt arbejde for at udfordre og overvinde dem. I denne proces bliver du bedre til at interagere med og forstå mennesker, der er forskellige fra dig selv, hvilket er en værdifuld evne i alle livets aspekter.

Nu er det tid til at lave et par opgaver og tænke over hvad vi lige har lært.

Arbejdsopgaver

1. Diskussionsgrupper: Diskuter eksempler på bias og fordomme i skolen og foreslå måder at adressere dem på.
2. Rollespil: Lav rollespil, hvor eleverne udforsker forskellige scenarier, der involverer bias og fordomme, og hvordan de kan håndteres.
3. Dagbog/Skrivning: Skriv en kort dagbogsnotat eller essay om en personlig oplevelse med bias og fordomme.
4. Plakatudvikling: Skab plakater, der fremhæver nøgleelementer og strategier for at overvinde bias og fordomme.
5. Gruppeprojekt: Udvikl et lille projekt, der fremmer inklusion og mangfoldighed i skolen.
6. Undersøgelse: Lav en anonym undersøgelse om elevernes opfattelse af inklusion og diversitet i skolen og diskuter resultaterne.

Når du har besvaret disse spørgsmål, er episoden slut.

Her starter ideerne til lærerne.

Ideer til læreren

1. **Gæstetalere:** Inviter gæstetalere, der kan tale om deres egne oplevelser med bias og fordomme.
2. **Film og Dokumentarer:** Vis dokumentarer eller film, der adresserer emnerne, og hold efterfølgende diskussioner.
3. **Case Studier:** Præsenter eleverne for case-studier, der illustrerer virkelige eksempler på bias og fordomme.
4. **Workshop:** Arranger workshops, hvor eleverne kan arbejde med scenarier og strategier for at reducere bias og fordomme.
5. **Åben Dialog:** Skab et trygt rum, hvor eleverne frit kan udtrykke deres tanker og følelser omkring emnet uden frygt for dom.
6. **Klassens Aftaler:** Sammen med eleverne, udvikl klasseaftaler, der understøtter et miljø uden fordomme og bias.